

Shodno ovlašćenjima koja su mu data prema Članovima 28. i 58.5 Zakona o energetsom regulatoru, Bord Regulatornog Ureda za Energetiku na sednici održanoj 24 Februar 2006 usvojio je:

PRAVILNIK O LICENCIRANJU ENERGETSKIH AKTIVNOSTI NA KOSOVU

POGLAVLJE 1

Opšte odredbe

Član 1.

Svrha i obim

- 1.1. Opšti cilj ovog Pravilnika je da napravi javni, transparentni i nediskriminatorni postupak licenciranja koji promoviše uspostavljanje funkcionalnog konkurentnog tržišta energije, stimuliše investicije, uz obezbeđivanje sigurnog i stabilnog energetskeg sektora na Kosovu.
- 1.2. Svrha ovog Pravilnika je da promoviše razvoj u energetsom sektoru kroz:
  - a) transparentno, otvoreno i nediskriminatorno obavljanje energetskeg aktivnosti;
  - b) regulisanje energetskeg tržišta na način koji obezbeđuje transparentne i poštene odnose između svih učesnika;
  - c) utvrđivanje i obezbeđivanje preciznih, efikasnih i ekonomskih postupaka u vezi svih pitanja koja se odnose na izdavanje licence;
  - d) stvaranje i održavanje konkurentnog tržišta kada je to izvodljivo i sprečavanje i kažnjavanje bilo kakvog grabežljivog i nekonkurentnog ponašanja;
  - e) stvaranje uslova za efikasno, ekonomično i bezbedno korišćenje električne energije;
  - f) adekvatno uravnotežavanje interesa potrošača i energetskeg preduzeća;
  - g) zaštitu zdravlja ljudi, bezbednosti i životne sredine.
- 1.3. U cilju izvršavanja svojih obaveza iznetih u Članu 1.2, RUE je ovlašćena da:
  - a) dodeljuje, menja, suspenduje, prenosi i oduzima licence;
  - b) nadzire i kontroliše pridržavanje uslova licenci;
  - c) daje dozvole za izgradnju i funkcionisanje novih proizvodnih kapaciteta na način iznet u Poglavlju 8 Zakona o energetsom regulatoru;
  - d) prati razdvajanje zakonskih oblika organizovanja, organizaciju, odlučivanje i knjigovodstvo razdvojenih energetskeg preduzeća;

- e) revidira, usvaja i kontroliše pridržavanje svih kodeksa, uključujući Mrežni kodeks, Distributivni kodeks, Kodeks o zaštiti potrošača, Kodeks o električnoj opremi, Kodeks o standardima električne energije i Merni kodeks;
- f) daje saglasnost za razdvajanje, spajanje ili smanjenje početnog kapitala energetskih preduzeća koja imaju licencu.

1.4 Pravilnik takođe sadrži opšte kriterijume koji se odnose na izdavanje dozvola za izgradnju novih energetskih kapaciteta i direktnih električnih vodova. Pravilnik o autorizaciji i zakonska regulativa koja se primenjuje na tenderski postupak sadržaće detaljne kriterijume na osnovu kojih će RUE da dodeljuje dozvole za izgradnju.

Član 2. Definicije

2.1. Termini korišćeni u ovom Pravilniku imaju sledeća značenja:

- a) “Postupak autorizacije” – označava postupak prema Poglavlju 8 Zakona o energetskom regulatoru i Pravilnika o autorizaciji na osnovu kojeg RUE daje dozvole za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta.
- b) “Energetsko postrojenje” – označava skup zgrada, instalacija i opreme namenjenih za proizvodnju električne energije ili za kombinovanu proizvodnju toplotne i električne energije.
- c) “Licenca” – označava odobrenje koje izdaje RUE koje omogućava nosiocu licence da se bavi određenom aktivnošću u energetskom sektoru.
- d) “Građevinska dozvola” – označava odobrenje koje je dala RUE koje omogućava nosiocu da izgradi novo energetsko postrojenje na način propisan u Poglavlju 8 Zakona o energetskom regulatoru i u Pravilniku o autorizaciji.

2.2. Termini korišćeni u ovom Pravilniku imaju ista značenja kao i termini korišćeni u Zakonu o energetici, Zakonu o električnoj energiji, Zakonu o energetskom regulatoru, Zakonu o centralnom grejanju i drugim važećim zakonima i propisima na Kosovu.

Član 3. Obaveze nosilaca licenci i dozvola

3.1. Nijedno pravno niti fizičko lice ne može da se bavi energetskom aktivnošću za koju je potrebna licenca, vezano sa Članom 3.2, osim ako RUE izda licencu kojima se odobrava aktivnost.

- 3.2. Licence su potrebne za obavljanje sledećih energetske aktivnosti:
- a) proizvodnja električne energije ili kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije;
  - b) proizvodnja toplote;
  - c) prenos električne energije;
  - d) upravljanje tržištem;
  - e) distribucija električne ili toplotne energije;
  - f) javno snabdevanje električnom ili toplotnom energijom;
  - g) snabdevanje/trgovina električnom energijom;
  - h) prekogranični prenos (uvoz, izvoz, tranzit) električne energije.
- 3.3. Za obavljanje energetske aktivnosti navedenih u Članu 41. ovog Pravilnika nije potrebna licenca.
- 3.4. Prirodni i tečni gas i sva pitanja koja se tiču izgradnje gasovoda i skladišta gasa nisu pokriveni ovim Pravilnikom.
- 3.5. Licenca za obavljanje energetske aktivnosti od strane energetske preduzeća ili dozvola za izgradnju koje izda RUE, zasnovani su na kriterijumima koji su nediskriminatori, javni i transparentni.

POGLAVLJE 2

Proceduralna pravila koja se odnose na zahteve za izdavanje licence ili dozvole i razmatranje od strane RUE

Član 4. Ovlašćenje RUE

- 4.1. RUE je ovlašćena da odobri ili odbije zahtev za izdavanje licence ili dozvole, kao i da izmeni, prekine ili izrekne sankcije nosiocima postojećih licenci i građevinskih dozvola, shodno odredbama iznetim u ovom Pravilniku, Zakonu o električnoj energiji i Zakonu o energetske regulatoru, drugim pravilima koje donese RUE i zakonskoj regulativi koja važi na Kosovu.
- 4.2. U licencama i dozvolama je naglašeno da je RUE ovlašćena da prati aktivnosti nosilaca licenci ili dozvola i da zahteva da oni podnose izveštaje u vezi sa svojim aktivnostima.
- 4.3. Pružanje bilo koje lažne ili obmanjujuće informacije predstavlja osnov za odbijanje zahteva, ili ako je to otkriveno posle izdavanja licence, predstavlja osnov za oduzimanje licence, ili za izricanje drugih sankcija koje stoje na raspolaganju RUE.

Član 5.

Obrazac zahteva za dobijanje licence i dozvole

Svi zahtevi za dobijanje licence i dozvole za izgradnju novih energetskih postrojenja moraju da budu:

- a) podneti na obrascu koji utvrdi RUE;
- b) dostavljeni RUE-u na papiru i u elektronskom obliku onako kako zahteva RUE;
- c) podneti na jednom od službenih jezika na Kosovu, tj. albanskom srpskom ili engleskom jeziku.

Član 6. Razmatranje zahteva

- 6.1. RUE razmatra zahtev za izdavanje licence i građevinske dozvole sa svim pratećim dokumentima i brzo obaveštava podnosioca zahteva o svojoj odluci u razumnom vremenskom periodu.
- 6.2. Ako su informacije koje su podnete RUE-u nekompletne, RUE može da zahteva da podnosilac zahteva dostavi potrebne dodatne informacije u određenom roku.
- 6.3. U slučaju da zahtev i prateća dokumentacija nisu u skladu sa zahtevima koji su izneti u ovom Pravilniku i sa važećim zakonima, RUE će zahtevati od podnosioca zahteva, u pisanom obliku, da otkloni nedostatke u svom zahtevu u roku koji odredi RUE. Period razmatranja zahteva počinje od dana kada su nedostaci otklonjeni ili kada je zahtev kompletiran.
- 6.4. Ako podnosilac zahteva ne otkloni nedostatke u svom zahtevu, ili ne dostavi nedostajuća dokumenta ili informacije u predviđenom periodu, RUE odlučuje o zahtevu na osnovu postojeće dokumentacije i dostavljenih informacija, pri čemu podnosioca zahteva biva obavešten o odluci RUE u pisanom obliku. RUE može da odbije da izda dozvolu ili licencu zbog toga što nisu dostavljene obavezne informacije.
- 6.5. Pri procenjivanju zahteva za građevinsku dozvolu i zahteva za dobijanje licence, RUE može da naruči izradu nezavisne studije u vezi sa bilo kojim aspektom zahteva. Podnosilac zahteva snosi neophodne, opravdane i razumne troškove izrade takve nezavisne studije. Na zahtev, RUE će dostaviti detaljno obrazloženje svih naknada koje podnosilac zahteva treba da plati. Ako dođe do spora u vezi sa opravdanošću i razumnošću bilo koje naknade, podnosilac zahteva može da traži mišljenje suda.

Član 7. Proceduralna pravila

- 7.1 Pošto RUE zaključi da je zahtev za licencu kompletan, RUE nalaže podnosiocu zahteva za licencu da u dve (2) dnevne novine koje se nalaze u opticaju na Kosovu objavi:

- a) kratak rezime zahteva za licencu;
  - b) najavu da RUE pokreće reviziju zahteva i da zainteresovane strane mogu u roku od dve (2) nedelje od dana objavljivanja rezimea da podnesu zahtev RUE-u da učestvuju u tome.
- 7.2 RUE postavlja na svojoj internet stranici sadržaj publikacije na način iznet u Članu 7.1.
- 7.3 Strane koje zahtevaju da učestvuju u reviziji moraju da podnesu RUE informacije o prirodi svog zahteva, primedbama na licencu ili spisak pitanja. Te informacije moraju da budu objavljene na internet stranici RUE.
- 7.4 U roku od dve (2) nedelje po isteku krajnjeg roka utvrđenog shodno stavu 7.1.b i posle konsultacija sa podnosiocem zahteva za licencu i stranama učesnicama, RUE može da napravi početni plan za razmatranje i reviziju zahteva. Plan može da sadrži:
- a) razuman period u kojem strane mogu da zahtevaju dodatne informacije od podnosioca zahteva i/ili RUE;
  - b) razuman period za podnošenje pisanih komentara;
  - c) javnu debatu na način koji to zahteva stav 7.5
- 7.5 Učešće javnosti u procesu izdavanja licenci i građevinskih dozvola može da uključi i:
- a) javnu debatu kada to odluči RUE;
  - b) konsultativne sastanke između predstavnika RUE i energetskog preduzeća, klijenata ili drugih zainteresovanih strana; i
  - c) takve druge oblike učestvovanja koje RUE smatra odgovarajućim.
- 7.6 Zahtevi za dostavljanjem informacija iz Člana 7.4 (a) koji su razumni, koji ne predstavljaju teret za RUE ili za podnosioca zahteva i koji ne zahtevaju objavljivanje poverljivih informacija, moraju da budu uzeti u razmatranje, uz pružanje informacija.
- 7.7 Razmatranje svih zahteva za licence i građevinske dozvole, osim onih za licence za snabdevanje/trgovanje, moraju da uključe najmanje jednu javnu debatu povodom zahteva.
- 7.8 RUE će preduzeti mere da olakša pravovremeni pristup bilo kojoj informaciji podnosioca zahteva koja nije poverljive prirode. Ako strana veruje da je zahtev nerazuman ili ako bilo koja strana veruje da zahtev nije ispunjen na razuman, ona može da podnese žalbu RUE-u navodeći zahtevanu intervenciju.
- 7.9 Kada se zahteva podnošenje pisanih podnesaka, RUE mora da objavi obaveštenje u vezi sa tim na svojoj službenoj internet stranici i na bilo koji drugi način za koji ona smatra da na odgovarajući način obezbeđuje adekvatnu informisanost o obaveštenju.

- 7.10 Ostavlja se period od najmanje petnaest (15) dana od datuma objavljivanja za podnošenje pisanih podnesaka. RUE može, koristeći svoje diskreciono pravo, da odluči da podnesci mogu da budu podneti i posle isteka tog roka.

POGLAVLJE 3

Dozvole za izgradnju novih energetskih postrojenja i direktnih vodova

Član 8.

Kriterijumi za izdavanje građevinske dozvole

- 8.1. Za izgradnju novog energetskog postrojenja i direktnih vodova potrebna je građevinska dozvola, shodno Poglavlju 8 Zakona o energetskom regulatoru.
- 8.2. Ovaj Pravilnik obezbeđuje opšti okvir za podnošenje zahteva RUE-u za dobijanje građevinskih dozvola. Kao što je propisano u Poglavlju 1, Član 1.4, u posebnom dokumentu pod nazivom Pravilnik o autorizaciji i u zakonskim propisima koji se odnose na tenderski postupak biće izneti detaljni kriterijumi na osnovu kojih RUE daje građevinske dozvole.

Član 9.

Završetak izgradnje

- 9.1 Po završetku izgradnje energetskog postrojenja u skladu sa građevinskom dozvolom, nosilac građevinske dozvole mora da podnese RUE-u svu dokumentaciju koja je potrebna za dobijanje licence, shodno Poglavljima 4-6 ovog Pravilnika, koja nije ranije podneta RUE-u u toku procesa izdavanja dozvole.
- 9.2 Ako RUE utvrdi da su uslovi građevinske dozvole ispunjeni i da je sva potrebna dokumentacija dostavljena, ona će učiniti sve napore da brzo i pravovremeno dodeli licencu.

Član 10.

Neispunjavanje uslova

- 10.1 Ako RUE utvrdi da uslovi građevinske dozvole nisu ispunjeni, ona obaveštava podnosioca zahteva koje uslove nije ispunio i o bilo kojoj meri koju on treba da preduzme da bi ispunio te uslove.
- 10.2 Podnosilac zahteva može da ospori odluku RUE da nije ispunio potrebne uslove tako što dostavlja obrazloženje o tome zašto misli da je ispunio te uslove u roku od četrnaest (14) dana od dana prijema obaveštenja.

- 10.3 Nijedna licenca ne može da bude dodeljena dok RUE ne zaključi da su uslovi građevinske dozvole ispunjeni i da je sva potrebna dokumentacija dostavljena.

POGLAVLJE 4

Zahtev za izdavanje licence: opšti zahtevi

Član 11.

Informacije i dokumentacija koji se zahtevaju od svih podnosilaca zahteva za dobijanje licence

- 11.1. Za obavljanje energetske aktivnosti potrebna je licenca shodno Članu 28.2 Zakona o energetskom regulatoru i Članu 27. Zakona o električnoj energiji i u skladu sa Zakonom o centralnom grejanju.
- 11.2. Zahtev za dobijanje licence mora da sadrži sve potrebne informacije koje se zahtevaju u ovom Pravilniku i u Prilogu 1 ovom Pravilniku.
- 11.3. Kada podnosi zahtev za dobijanje licence, svaki podnosilac zahteva mora da podnese RUE-u sledeća dokumenta:
- a) uverenje o registraciji podnosioca zahteva kao poslovne organizacije koji je izdala agencija ovlašćena za registraciju poslovnih organizacija;
  - b) poslovni plan podnosioca zahteva za bar tri (3) godine;
  - c) godišnje finansijske izjave podnosioca zahteva za poslednje tri godine. Kada godišnje finansijske izjave podnosioca zahteva podležu nezavisnoj finansijskoj kontroli, podnosilac zahteva mora da podnese i izveštaj revizora;
  - d) uverenje od finansijske institucije ili institucija koje potvrđuje postojanje sredstava za bavljenje energetskom aktivnošću, bankovnu garanciju za podnosioca zahteva ili roditeljske kompanije kada se radi o subvenciji, ili sličan dokaz o postojanju sredstava koja su dovoljna za finansiranje aktivnosti za koju se traži licenca;
  - e) kopiju registracije deonica ili akcija bilo kog deoničara ili partnera podnosioca zahteva i kopije svih relevantnih dokumenata (statut akcionarskog društva, sudska odluka ili kopija spiska akcionara itd.) koji dokazuju navedene činjenice;
  - f) uverenje da podnosilac zahteva redovno izmiruje poreze;
  - g) uverenje koje izdaje nadležni sud koje potvrđuje da protiv podnosioca zahteva nije pokrenut postupak zbog nesolventnosti ili likvidacije;
  - h) podatke o iskustvu podnosioca zahteva u vezi sa bavljenjem tom energetskom aktivnošću u vidu biografskih podataka (Curriculum Vitae);
  - i) informacije u vezi sa rukovodstvom i organizacionom strukturom podnosioca zahteva;
  - j) biografije rukovodećeg osoblja podnosioca zahteva i spisak ostalog višeg osoblja i njihove kvalifikacije;
  - k) priznanicu o uplati odgovarajućih naknada za podnošenje zahteva.

11.4. Podnosilac zahteva mora da podnese potpisanu izjavu koja potvrđuje da on ispunjava pravne zahteve koje propisuju zakoni i uredbe na Kosovu i da ranije nije kršio zakone Kosova ili druge zakone u vezi sa:

- a) obezbeđivanjem sigurnih i bezbednih uslova rada;
- b) tehničkim zahtevima koji se odnose na rad elektrana/toplana i sistema;
- c) zaštitom životne sredine.

Član 12. Izjava

Pored dokumenata navedenih u Članu 11, podnosilac zahteva mora da podnese RUE-u izjavu da:

- a) rukovodeće osoblje podnosioca zahteva nije bilo osuđivano zbog korupcije ili prevare, bez obzira na dužinu zatvorske kazne;
- b) licenca podnosioca zahteva za istu aktivnost nije bila oduzeta u prethodnom periodu od pet (5) godina od dana podnošenja zahteva;
- c) podnosilac zahteva nije ponovo podneo zahtev za licencu pre isteka perioda od 90 (devedeset) dana od dana dobijanja odluke o odbijanju zahteva;
- d) postoje sva potrebna odobrenja ili dozvole za izgradnju i za zaštitu životne sredine, ili druga odobrenja koja su naznačena različitim zakonima;
- e) podnosilac zahteva razume i svestan je svojih obaveza da se pridržava svih zahteva važeće zakonske regulative iz oblasti energetike, uključujući zakone, pravilnike koje donosi RKE, tehničke i komercijalne kodekse i ostale važeće zakonske propise.

Član 13. Zahtevi koje podnose novoustanovljena preduzeća

13.1. Kada je podnosilac zahteva novoustanovljeno preduzeće, ono mora da dostavi svu dokumentaciju koja je navedena u Članovima 11. i 12, sa izuzetkom dokumenata navedenih u Člana 11.3 c) i h).

13.2. Takav podnosilac zahteva mora da podnese informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u vezi sa obavljanjem sličnih energetske aktivnosti.

Član 14. Krajnji rok za donošenje odluke o zahtevu za dobijanje licence

RUE će učiniti sve što može da brzo dodeli licencu. Period za donošenje odluke ne može da bude duži od tri (3) meseca od dana podnošenja zahteva sa svom potrebnom dokumentacijom.

POGLAVLJE 5

Zahtevi za dobijanje licence: Zahtevi koji se odnose na svaku kategoriju podnosioca zahteva za dobijanje licence

Član 15.

Zahtev za dobijanje licence za bavljenje proizvodnom aktivnošću

Podnosilac zahteva za dobijanje licence za proizvodnju električne i toplotne energije mora da podnese RUE sledeću dokumentaciju:

- a) podatke o vrsti i tehničkim specifikacijama energetskog postrojenja i lokaciji, uključujući spisak glavnog i pomoćnih postrojenja na predviđenoj lokaciji;
- b) dokaz o posedovanju goriva i/ili preliminarni ili konačni ugovor za snabdevanje gorivom;
- c) poslovni plan koji je u skladu sa obavezama za izvršavanje aktivnosti pokrivenih licencom;
- d) bilo koji postojeći sporazum o priključivanju;
- e) dozvolu o zaštiti životne sredine u skladu sa Zakonom br. 2002/8 o zaštiti životne sredine;
- f) plan gašenja i rehabilitacije;
- g) dokaz o imovinskim pravima ili pravu korišćenja postrojenja koje je predloženo za obavljanje licencirane aktivnosti, uz priložene crteže i mape relevantne imovine i postrojenja;
- h) bilo koji konačni ugovor o javnom snabdevanju, kada on postoji, ili nacrt ugovora uz objašnjenje statusa pregovora;
- i) izjavu o toplotnoj efikasnosti;
- j) u slučaju kada se radi o licenci za proizvodnju električne energije u hidroelektrani, dozvolu za vodosnabdevanje.
- k) Proračun tarife za vreme radnog veka novog proizvodnog kapaciteta ili za vreme preostalog radnog veka rehabilitovanog postrojenja.

Član 16.

Zahtev za dobijanje licence za prenos

Podnosilac zahteva za dobijanje licence za prenos električne energije mora da podnese sledeću dokumentaciju:

- a) opis svih relevantnih karakteristika sistema za prenos električne energije i informacije o zakonskom pravu na korišćenje ili informacije o vlasništvu nad elementima sistema;
- b) poslovni plan koji sadrži informacije o prognoziranim potrebama i plan razvoja sistema, na način iznet u Članu 13.1 Zakona o električnoj energiji, uključujući ali ne ograničavajući se na uticaj razvoja sistema na tarife koje je odobrila RUE u skladu sa Tarifnom metodologijom;

- c) informacije o prekograničnim kapacitetima;
- d) dokaz o o posedovanju potrebnih hardverskih i softverskih sistema za proračun toka opterećenja energetskog sistema, za upravljanje dispečingom elektrana, pomoćnim službama, kratkim spojevima i dinamičkom stabilnošću bilansnog tržišta i za upravljanje u slučajevima preopterećenja, kada je to primenljivo, kao i izjavu o kupovini ili nabavci gore pomenutih sredstava;
- e) specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja u tačkama prijema električne energije;
- f) izjavu da je podnosilac zahteva svestan obaveze da razvije i sprovede sve tehničke kodekse shodno Članu 38.7 Zakona o električnoj energiji;
- g) izjavu da će svi komercijalni kodeksi, uključujući Tržišna pravila pravila biti sprovedeni.

Član 17.

Zahtev za dobijanje licence za operatora tržišta

Podnosilac zahteva za licencu za operatora tržišta mora da podnese sledeću dokumentaciju:

- a) poslovni plan koji sadrži informacije o prospektima razvoja tržišta;
- b) dokaz o posedovanju mogućnosti i raspoloživosti potrebnih hardverskih i softverskih sistema za komunikaciju sa svim mernim mestima, sa svim učesnicima na tržištu, uključujući OPS, sisteme za poravnanje i sisteme za upravljanje bilansnim tržištem;
- c) izjavu o upoznatosti sa obavezom da se urade Tržišna pravila.

Član 18.

Zahtev za dobijanje licence za distribuciju

Podnosilac zahteva za dobijanje licence za distribuciju električne i toplotne energije mora da podnese sledeću dokumentaciju:

- a) opis relevantnih karakteristika distributivnog sistema i teritorije predviđene za distribuciju električne ili toplotne energije;
- b) informacije o zakonskom pravu na korišćenje ili informacije o vlasništvu;
- c) poslovni plan koji između ostalih informacija sadrži prognoziranje potrebe i plan razvoja sistema, na način iznet u Članu 18.1 Zakona o električnoj energiji;
- d) informacije o broju i strukturi priključenih potrošača i/ili broju potencijalnih potrošača;
- e) dokaz o o posedovanju potrebnih hardverskih i softverskih sistema za proračun toka opterećenja energetskog sistema, za upravljanje dispečingom elektrana, pomoćnim službama, kratkim spojevima i za upravljanje u slučajevima preopterećenja, kada je to primenljivo, kao i izjavu o kupovini ili nabavci gore pomenutih sredstava;

- f) indikatore kojima se meri kontinuitet napajanja (trajanje, frekvencija, broj prekida i izgubljenog vremena u minutima po potrošaču) i systemske usluge (vreme priključivanja, vraćanje sistema u funkciju, kvarovi, sporazumi o očitavanju brojala i opšte informacije);
- g) specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja i distributivnog sistema;

Član 19.

Zahtev za dobijanje licence za javno snabdevanje

Pri podnošenju zahteva za licencu za snabdevanje električnom i toplotnom energijom, podnosilac zahteva mora da podnese sledeću dokumentaciju:

- a) poslovni plan koji sadrži standarde pružanja usluga snabdevanja potrošača, uključujući elemente koji se odnose na snabdevanje kao što su: vreme za slanje odgovora na pisma potrošača, žalbe potrošača, periodi fakturisanja, vreme odziva u telefonskim centrima, prosečno vreme čekanja u centrima za informisanje potrošača;
- b) podatke o materijalnim resursima u vlasništvu podnosioca zahteva, uključujući podatke o informacionim sistemima i raspoloživom softveru za obavljanje aktivnosti;

Član 20.

Zahtev za dobijanje licence za snabdevanje/trgovinu

Pri podnošenju zahteva za licencu za snabdevanje/trgovinu, podnosilac zahteva mora da podnese sledeću dokumentaciju:

- a) podatke o materijalnim resursima koje poseduje podnosilac zahteva ima, uključujući podatke o informacionim sistemima i raspoloživom softveru za obavljanje aktivnosti;
- b) bilo koji postojeći sporazum o priključivanju;
- c) dokaz o raspoloživom osoblju i njihovim kvalifikacijama i iskustvu za obavljanje energetske aktivnosti, zajedno sa organizacionom strukturom podnosioca zahteva;
- d) izjavu da će po dodeljivanju licence nosilac licence dostaviti finansijsku garanciju kao obezbeđenje transakcije za bilo koju postojeću transakciju koja će biti realizovana kada licenca bude dodeljena.

POGLAVLJE 6

Kriterijumi za dobijanje licence

Član 21.

Opšti kriterijumi za dobijanje licenci

Licenca može da bude dodeljena podnosiocu zahteva ako on pokaže:

- a) da poseduje tehničke i finansijske mogućnosti, materijalne i ljudske resurse i organizacionu strukturu koji ispunjavaju regulatorne zahteve prema uslovima licence;
- b) da poseduje imovinska prava ili zakonsko pravo na korišćenje energetske kapaciteta koje će biti korišćeno za obavljanje aktivnosti;
- c) da pruži dokaz da će energetska postrojenja biti korišćena za obavljanje aktivnosti tako da ispunjava zahteve u vezi bezbednosti i zaštite životne sredine;
- d) da neće narušiti pouzdanost energetske i toplotne sistema;
- e) da će poslovati u skladu sa energetske strategijom koju je usvojila Vlada Kosova;
- f) da neće ugroziti ili omesti razvoj konkurencije na otvorenom tržištu;
- g) da ispunjava sve relevantne kosovske zahteve i zahteve iz direktiva i smernica EU za zaštitu životne sredine i da ima adekvatno važeće osiguranje kvaliteta životne sredine i programe praćenja.

Član 22.

Posebni kriterijumi za dobijanje licenci

22.1. Pored opštih kriterijuma iznetih u Članu 21, podnosilac zahteva za dobijanje licence za proizvodnju mora da pokaže:

- a) da poseduje finansijske i tehničke mogućnosti da obezbedi odlaganje celokupnog otpada proizašlog iz proizvodnje i da ugasi i/ili ukloni proizvodno postrojenje u skladu sa tehničkim zahtevima i zahtevima životne sredine;
- b) da je u stanju da pruža pomoćne usluge;
- c) da koristi modernu tehnologiju koja odgovara određenoj lokaciji uz efikasno korišćenje primarnog goriva za koje nema druge alternative sa suštinskom i racionalnom uštedom energije u poređenju sa predloženim projektom
- d) da može da obezbedi adekvatno snabdevanje gorivom;

22.2. Pored opštih kriterijuma iznetih u Članu 21, podnosilac zahteva za dobijanje licence za bavljenje prenosom energije mora da pokaže:

- a) da poseduje merne uređaje na mestima isporuke električne energije;
- b) poseduje oformljen efikasan sistem očitavanja brojila za potrebe fakturisanja utrošene električne energije;
- c) da obezbeđuje pristup trećih strana prenosnom sistemu.

- 22.3 Pored opštih kriterijuma iznetih u Članu 21, podnosilac zahteva za dobijanje licence za operatora distributivnog sistema mora da pokaže:
- a) da poseduje merne uređaje na mestima isporuke električne/toplotne energije;
  - b) da je uspostavio efikasan sistem očitavanja brojila za potrebe fakturisanja utrošene električne/toplotne energije;
  - c) da omogućava pristup trećih strana sistemu za distribuciju električne energije i sistemu za distribuciju toplotne energije.
- 22.4. Pored opštih kriterijuma iznetih u Članu 21, podnosilac zahteva za dobijanje licence za javno snabdevanje mora da pokaže:
- a) da su svi zahtevi u vezi brojila i fakturisanja potrošene električne i toplotne energije za kvalifikovane potrošače ispunjeni na bezbedan i ekonomičan način;
  - b) da ispunjava uslove koje nameće Obaveza pružanja javnih usluga, ako je primenljivo;
- 22.5. Pored opštih kriterijuma iznetih u Članu 21, podnosilac zahteva za dobijanje licence za snabdevanje/trgovinu mora da pokaže:
- a) da su svi zahtevi u vezi očitavanja brojila i fakturisanja utrošene električne i toplotne energije ispunjeni na bezbedan i ekonomičan način;
  - b) da trgovac/snabdevač ima dobru reputaciju.

POGLAVLJE 7

Uslovi licence

Član 23.

Opšti uslovi

- 23.1. Svaka licenca sadrži uslove za obavljanje licencirane aktivnosti, uz navođenje prava i obaveza kojih moraju da se pridržavaju svi ili većina nosilaca licenci nezavisno od vrste energetske aktivnosti.
- 23.2. Svaka licenca sadrži sledeće opšte odredbe:
- a) odredbu o vrsti licencirane energetske aktivnosti;
  - b) odredbu o definicijama i tumačenju;
  - c) odredbu o pravnom osnovu za izdavanje licence;
  - d) odredbu o obavljanju licenciranih aktivnosti;
  - e) odredbu o teritoriji pokrivenoj licencom, kada je to primenljivo;
  - f) odredbu o vlasništvu nad ili pravu korišćenja teritorije, postrojenja i razvoja sistema;

- g) odredbu o glavnim postrojenjima koja se koriste za obavljanje licencirane aktivnosti, ako je primenljivo;
- h) odredbu o uslovima, pravima i obavezama licence;
- i) zahtev za ispunjavanje svih relevantnih tehničkih i komercijalnih kodeksa, uključujući Tržišna pravila, ako je primenljivo;
- j) zahtev za ispunjavanje uslova iznetih u licenci, zakonima i uredbama koje važe na Kosovu, kao i pravilima koje donese RUE;
- k) odredbu o računovodstvenim standardima;
- l) odredbu o zabrani subvencionisanja, ako je primenljivo;
- m) obavezu javnog snabdevanja i obezbeđivanja rezervnog snabdevanja, ako je primenljivo;
- n) odredbe koje se odnose na finansijske garancije nosioca licence;
- o) zahtev za ispunjavanje zahteva bezbednosti i sigurnosti, kao i zaštita životne sredine, onako kako je utvrđeno različitim zakonskim propisima;
- p) podatke o izmeni, oduzimanju, prekidu, prenosu i odricanju licence;
- q) odredbu o obavezi čuvanja podataka u vezi sa licenciranom aktivnošću na način koji utvrdi RUE;
- r) odredbu o dostavljanju informacija RUE-u, izveštavanju i praćenju;
- s) odredbu o plaćanju naknada;
- t) odredbu o rešavanju sporova i žalbenom postupku;
- u) pravnim posledicama kršenja zahteva licence;

23.3 Pored odredaba predviđenih u Članu 23.2, RUE može da utvrdi druge uslove u cilju obezbeđivanja usaglašenosti sa ciljevima ili zahtevima važećih zakonskih propisa, ovog Pravilnika i drugih pravilnika koje donese RUE.

Član 24.

Posebni uslovi različitih vrsta licenci

24.1. RUE može da u licencu za proizvodnju energije uključi uslove koji se odnose na:

- a) pružanje pomoćnih usluga od strane nosioca licence u skladu sa raspoloživim tehničkim mogućnostima i tehničkim i komercijalnim propisima tržišta energije;
- b) pružanje dispečerskih usluga u skladu sa Tržišnim pravilima i Mrežnim kodeksom;
- c) zahtev za uspostavljanje odnosa sa drugim učesnicima na tržištu električne energije u skladu sa Tržišnim pravilima, uredbama i zakonima, kao i pravilima koji važe na Kosovu;
- d) zahtev da nosilac licence izvrši potrebna merenja uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonima o zaštiti životne sredine;
- e) donošenje programa kojim se predviđaju mere preduzete u cilju obezbeđivanja nediskriminatornog ponašanja u vezi sa pozicijama iznetim u Tržišnim pravilima i adekvatnog praćenja takvog ponašanja;
- f) bezbednosne aranžmane u vezi sa skladištima goriva;
- g) regulisanje pristupa zemljištu i/ili prostorijama;

- h) zahteve koji se odnose na prodaju i otuđivanje imovine nosioca licence;
- i) gašenje i/ili uklanjanje svih kapaciteta i građevina i vraćanje zemljišta u prvobitno stanje, ako je primenljivo;

24.2 RUE može da u licencu za prenos energije uključi uslove koji se odnose na:

- a) zahtev za priključivanje na prenosni sistem i pristup trećih lica na objektivan i nediskriminatoran način, sa odgovarajućim odredbama koje regulišu podnošenje zahteva za pristup, postupak odbijanja pristupa i postupak podnošenja žalbi;
- b) prenos energije dobijene iz obnovljivih izvora energije onako kako je propisano u Članu 11. Zakona o električnoj energiji i drugim važećim pravilima i propisima;
- c) obavezu stavljanja na uvid javnosti informacija o interkonekcijskim kapacitetima za godinu dana unapred, planu održavanja prenosnog sistema i mogućim zagušenjima;
- d) razvoj prenosnog sistema u skladu sa Članom 13.1 (k) Zakona o električnoj energiji i važećim standardima;
- e) obavezu vođenja i ažuriranja baze podataka koja omogućava da informacije dobijene od korisnika prenosnog sistema budu dostupne javnosti, uz istovremeno obezbeđivanje poverljivosti podataka;
- f) obezbeđivanje informacija o tržištu i tehničkom sistemu drugim učesnicima na tržištu;
- g) uspostavljanje programa za usaglašavanje, koji sadrži mere za sprečavanje diskriminatornog ponašanja i koji treba da obezbedi da poštovanje tih mera bude adekvatno praćeno;
- h) obavezu izrade tehničkih kodeksa na način propisan u Zakonu o električnoj energiji;
- i) ostale odgovornosti operatora prenosnog sistema onako kako je propisano u Članu 13.1 Zakona o električnoj energiji;

24.3 RUE može da u licencu za distribuciju energije uključi uslove koji se odnose na:

- a) zahtev za obezbeđivanje priključka i korišćenje distributivnog sistema i pristup trećih lica na objektivan i nediskriminatoran način, sa odgovarajućim odredbama koje regulišu podnošenje zahteva za pristup, postupak odbijanja pristupa i postupak podnošenja žalbi;
- b) karakteristike sistema i interkonekcije;
- c) razvoj distributivnog sistema u skladu sa Članom 18.1 (d) i (e) Zakona o električnoj energiji i relevantnim dispozicijama Zakona o centralnom grejanju;
- d) obavezu informisanja ostalih korisnika sistema;
- e) uspostavljanje programa za usaglašavanje na način propisan u Članu 17.3 (d) Zakona o električnoj energiji;
- f) odredbu o obezbeđivanju nediskriminatornog pristupa informacijama ali uz očuvanje poverljivosti informacija;
- g) informisanje potrošača na jasan i transparentan način o uslovima priključivanja na distributivni sistem;

- h) obezbeđivanje da svi zahtevi u vezi merenja i fakturisanja nekvalifikovanim potrošačima budu ispunjeni na bezbedan i ekonomski način.

24.4 RUE može da u licencu za javno snabdevanje uključi uslove koji se odnose na:

- a) zahteve koji su izneti u Članu 21. Zakona o električnoj energiji a koji se odnose na javno snabdevanje potrošača električnom energijom i dispozicije koje se odnose na javno snabdevanje toplotnom energijom u skladu sa Zakonom o centralnom grejanju;
- b) zahteve koji se odnose na rezervne kapacitete u cilju obezbeđivanje kontinualnog napajanja potrošača električnom energijom, gde je primenljivo;
- c) zahteve koji treba da obezbede da nosilac licence informiše sve potrošače o postupcima za podnošenje žalbi za naknadu štete i da uspostavi adekvatne postupke za rešavanje tih žalbi;
- d) sprečavanje diskriminacije pri pružanju usluga potrošačima.

24.5 RUE može da u licencu za snabdevanje/trgovinu uključi uslove koji se odnose na:

- a) zahteve propisane Članovima 22. i 23. Zakona o električnoj energiji koji se odnose na snabdevanje/trgovinu električne energije kvalifikovanih potrošača i odgovarajuće dispozicije za toplotnu energiju u skladu sa Zakonom o centralnom grejanju;
- b) zahtev za kupovinu električne i toplotne energije na ekonomski najefikasniji način;
- c) zahtev koji treba da obezbedi da nosilac licence informiše sve potrošače o postupcima za podnošenje žalbi za naknadu štete i da uspostavi adekvatne postupke za rešavanje tih žalbi;
- d) sprečavanje diskriminacije pri pružanju usluga potrošačima.

24.6 RUE može da u licencu za operatora tržišta uključi uslove koji se odnose na:

- a) zahteve propisane u Članu 27.3 Zakona o električnoj energiji;
- b) zahtev za izradu Tržišnih pravila na način propisan u Članu 27.5 Zakona o električnoj energiji;
- c) obezbeđivanje da tačne i pouzdane informacije u vezi cena, broja učesnika na tržištu, procenta udela na tržištu i statistike budu dostavljene učesnicima na tržištu;

Član 25.

Posebne aktivnosti i teritorije

25.1. Svaka aktivnost mora posebno da bude licencirana. Kada je podnosilac zahteva podneo zahtev za više od jedne licence za obavljanje različitih licenciranih aktivnosti, RUE izdaje posebne licence za svaku od licenciranih aktivnosti.

- 25.2. RUE izdaje posebne licence za svaku posebnu elektrodistributivnu teritoriju i za svaku posebnu teritoriju za distribuciju toplotne energije;

Član 26.

Zahtevi za razdvajanje računa i rukovodstva

- 26.1. Nosilac licence je obavezan da vodi odvojene račune za:
- a) različite energetske aktivnosti, uključujući proizvodnju, prenos, distribuciju, snabdevanje i trgovinu energijom i tranzit električne energije;
  - b) aktivnosti koje nosilac licence obavlja van okvira licence;
  - c) odvojene aktivnosti koje se obavljaju na regulisanom i neregulisanom tržištu električne energije.
- 26.2. RUE neće da nameće uslov za obavezno razdvajanje računa i rukovodstva u slučajevima neregulisanih tržišta, kada nepostojanje tog razdvajanja ne predstavlja pretnju po konkurentnost.
- 26.3. Od nosioca licence se zahteva da izvrši razdvajanje računovodstva, rukovodstva i pravnih službi u skladu sa zahtevima propisanim u Direktivi EU 2003/54/EC.

Član 27.

Važenje licence

- 27.1. Osim kako je propisano u Članu 49.2 o prelaznim odredbama, važenje licence biće utvrđeno u skladu sa Članom 31. Zakona o energetsom regulatoru, koji definiše period važenja licence za različite vrste energetske aktivnosti.
- 27.2. Faktori koje RUE uzima u obzir pri utvrđivanju perioda važenja licence za proizvodnju energije u novoizgrađenom proizvodnom postrojenju su:
- a) tehnički radni vek glavnih delova postojećih elektrana, uključujući pomoćnu opremu potrebnu za rad postrojenja, što utvrđuje telo nadležno za tehničku bezbednost;
  - b) politika amortizacije osnovnih sredstava u proizvodnom postrojenju koja je podneta uz zahtev za dobijanje licence;
  - c) zahtev podnosioca zahteva.
- 27.3. Faktori koje RUE uzima u obzir pri utvrđivanju perioda važenja licence za kombinovanu proizvodnju električne i/ili toplotne energije u postojećim proizvodnim postrojenjima su:

- a) drugi potencijalni izvori toplotne energije koji snabdevaju potrošače toplotnom energijom;
- b) mišljenje lokalnih organa nadležnih za centralno grejanje, ako ih ima.

POGLAVLJE 8

Pristup podacima i zahtevi za zadržavanjem

Član 28.

Godišnje obaveze nosilaca licenci

Shodno uslovima propisanim u licenci, nosilac licence mora jednom godišnje da dostavlja RUE-u sledeću dokumentaciju:

- a) finansijske i računovodstvene informacije i takve druge računovodstvene dokumente, uključujući godišnje bilanse zajedno sa izjavom o prihodima i rashodima, informacijama o potraživanjima i dugovanjima za svoje ogranke i aktivnosti, kao i informacijama o primenjenim pravilima pri realizaciji pomenutih davanja;
- b) konkretne tehničke i ekonomske informacije, uključujući godišnji izveštaj o očuvanju bezbednosti i sigurnosti energetskeg postrojenja, o sprovođenju investicija, proizvodnim programima i programima održavanja;
- c) bilo koji potpisani ugovor za prekograničnu trgovinu električnom energijom, ugovor o snabdevanju, sporazum o kupovini energije i bilo koji ugovor koji je potpisan u okviru sporazuma o kupovini energije;
- d) izveštaj o statusu glavne opreme i proračun kontinuiteta snabdevanja;
- e) bilo koji zaključeni ugovor o osiguranju u okviru smernica iznetih u licenci.

Član 29.

Prikupljanje i podnošenje podataka

29.1. Kada zahteva informacije, podatke ili dokumenta, RUE šalje pisana obaveštenja nosiocu licence u kojima naznačava rok u kojem te informacije, podaci ili dokumenti moraju da budu podneti RUE-u.

29.2. Na zahtev RUE, nosilac licence mora da podnese sledeće:

- a) informacije o cenama električne i toplotne energije zajedno sa informacijama o prihodima i troškovima napravljenim u vezi sa utvrđivanjem cena;

- b) informacije o instaliranim i raspoloživim proizvodnim kapacitetima koji su predloženi za kupovinu ili koji su već kupljeni od strane energetske preduzeća za utvrđeni period;
- c) podatke o proizvedenim i/ili prodatim količinama električne i toplotne energije kao i o iznosima koji su plaćeni prema ugovorima o prodaji;
- d) informacije o radu koji je obavljen u toku sprovođenja ugovora o prodaji električne i toplotne energije;
- e) informacije o standardima i uslugama koje su ponuđene potrošačima, uključujući kvalitet usluga i bezbednost i pouzdanost napajanja;
- f) indikatore kojima se mere kontinuitet napajanja (trajanje, frekvencija, broj prekida i izgubljenog vremena u minutima po potrošaču) i usluge sistema (priključivanje novih potrošača, otklanjanje kvarova na sistemu, poštovanje perioda za očitavanje brojlara, opšte informacije u vezi sa merenjem);
- g) kopije ugovora o osiguranju; i
- h) druge informacije koje RKE može da zahteva u vezi sa licenciranom aktivnošću.

Član 30.

Poverljive i komercijalno osetljive informacije

- 30.1. RUE ima pravo da zahteva informacije, podatke i dokumente shodno Članu 29.2, nezavisno od toga da li te informacije, podaci ili dokumenti sadrže poverljive ili komercijalno osetljive informacije.
- 30.2. Kada podnosi zahtevane podatke i dokumente, nosilac licence može da označi neke dostavljene informacije, ili da obeleži neke podnete dokumente kao poverljive ili komercijalno osetljive i da zahteva od RUE da te informacije ne stavlja na uvid javnosti.
- 30.3. RUE utvrđuje da li će informacije biti smatrane poverljivim, a time i nedostupne javnosti shodno Članu 8. Uredbe UNMIK-a br. 2003/32 o proglašenju Zakona kojeg je usvojila Skupština Kosova o pristupu službenim dokumentima, kao i prema Članu 4. Kodeksa ponašanja i etike, Pravilniku o poverljivosti informacija koje je usvojio Bord RUE i prema bilo kojim važećim smernicama ili propisima.

Član 31.

Zahtev da nosilac licence čuva i prikuplja informacije

RUE može da zahteva od nosioca licence da prikuplja i čuva informacije, podatke i dokumente koji se odnose na potrošače, merne uređaje, podatke u vezi sa merenjem kvaliteta napajanja i brojem žalbi, uključujući:

- a) imena i adrese potrošača;
- b) lokacije mernih uređaja;
- c) podatke o distribuciji u vezi sa procenama koje je uradio nosilac licence;
- d) iznose naknada plaćenih potrošačima zbog lošeg kvaliteta usluga (ako ih ima);

- e) broj ugovora potpisanih sa različitim kategorijama krajnjih potrošača;
- f) broj i vrstu žalbi koje su registrovane na način koji zahteva RUE;
- g) druge dodatne informacije koje RUE smatra potrebnim.

Član 32.

Praćenje licenciranih aktivnosti

- 32.1 Shodno zahtevu za podnošenjem izveštaja i dostavljanjem informacija, na način propisan u Poglavlju 8 ovog Pravilnika, na osnovu podataka koje podnosi nosilac licence, RUE prati izvršavanje licenciranih aktivnosti.
- 32.2 Nosilac licence mora da saraduje sa RUE u obezbeđivanju svih zahtevanih podataka u toku perioda važenja licence.
- 32.3 RUE može da izvrši fizičku kontrolu postrojenja i dokumentacije koja se odnosi na licencu u prostorijama nosioca licence (periodične najavljene i nenajavljene posete) ili da traži od Inspektorata Ministarstva za energetiku i rudarstvo da izvrši takvu kontrolu shodno Članu 32. Zakona o energetici i pomoćnim propisima o inspektoratu koje je donelo Ministarstvo energetike i rudarstva.

Član 33.

Standardi izvođenja aktivnosti

- 33.1. Nosilac licence mora da obavlja energetska aktivnost u skladu sa standardima rada koji važe u energetska sektoru na način predviđen u tehničkim i operativnim kodeksima i Tržišnim pravilima i drugim pravilnicima koje je usvojila RUE.
- 33.2. Ugovori između nosioca licence i potrošača moraju da budu urađeni u skladu sa odredbama Pravilnika o opštim uslovima snabdevanja energijom koji je usvojila RUE i sa bilo kojim kvalitetom usluga ili standardima pružanja usluga koje utvrdi RUE.

Član 34.

Osiguranje

Uslovi licence propisuju obavezu osiguravanja svakog nosioca licence.

POGLAVLJE 9

Izmena i okončanje licence

Član 35.

Izmena na inicijativu RUE

- 35.1. Licenca može da bude izmenjena na inicijativu RUE samo u sledećim okolnostima:
- a) da bi se uzeli u obzir novi zahtevi koje propisuju međunarodni sporazumi i nacionalni zakoni, uredbe i druga važeća zakonodavna regulativa;
  - b) kao sankcija za kršenje uslova licence, shodno Članu 44;
  - c) kada je to potrebno da bi se zaštitio energetska sistem na Kosovu.
- 35.2. Kada izmenu inicira RUE, nosilac licence mora odmah da bude obavešten o tome u pisanom obliku. To obaveštenje mora da sadrži osnov za predloženu izmenu i očekivane efekte te izmene.
- 35.3. U roku od dve nedelje od dana prijema obaveštenja shodno Članu 35.2, nosilac licence može da podnese pisanu izjavu u kojoj iznosi svoje viđenje razloga za izmenu licence koje je navela RUE, kao i da podnese bilo koju prateću dokumentaciju.

Član 36.

Zahtev nosioca licence za izmenu licence

- 36.1. Nosilac licence može da zahteva izmenu svoje licence u bilo koje vreme. Obrazac zahteva za izmenu licence donosi i izdaje RUE.
- 36.2. Podnosilac zahteva mora da podnese sve zahtevane informacije i dokumentaciju koji idu u prilog zahtevu za izmenu.
- 36.3. RUE ima diskreciono pravo da odlučuje o izmeni licence.

Član 37.

Zahtev za produženje licence

- 37.1. Zahtev za produženje licence za aktivnosti obuhvaćene Članom 28.2 Zakona o energetska regulatoru mora da bude podnet najmanje godinu dana, ali ne duže od osamnaest (18) meseci pre isteka početne licence, osim za trgovinu električnom energijom i prekogranični prenos (uvoz, izvoz, tranzit) električne energije, kada zahtev mora da bude podnet najmanje šest (6) meseci pre isteka početnog važenja licence.
- 37.2. Važenje bilo koje licence može da bude produženo za period koji nije duži od početnog perioda važenja licence, uz uslov da nosilac licence ispunjava sve svoje obaveze i zahtev propisane licencom i da je podneo pisani zahtev za produženje u propisanom roku iz Člana 37.1.
- 37.3. Produženje važi od dana isteka početnog perioda važenja licence.

Član 38.

Zatvaranje, suspenzija ili prekid rada licenciranog proizvodnog postrojenja

- 38.1. Pre okončanja licence shodno Članu 39, RUE mora da odobri na svoju inicijativu ili na zahtev nosioca licence, a u saglasnosti sa Ministarstvom za životnu sredinu i prostorno planiranje:
- a) prekid proizvodnje električne energije za kraći vremenski period;
  - b) prestanak i gašenje proizvodnje i zatvaranje elektrane;
  - c) završetak radnog veka energetskog postrojenja, pod uslovom da je položena bankovna garancija u iznosu koji je dovoljan da pokrije troškove.
  - d) ako postojeće postrojenje radi sa ispod 60% odobrenih kapaciteta u kontinualnom periodu od pet godina
- 38.2. Licenca može da bude produžena shodno Članu 37 kada je to produženje potrebno da bi se olakšalo gašenje, suspenzija ili prekid licencirane aktivnosti.

Član 39. Okončanje licence

Bilo koja izdata licenca može da bude okončana u sledećim slučajevima:

- a) istek perioda važenja;
- b) na zahtev licenciranog energetskog preduzeća;
- c) raspuštanje pravnog lica koje je nosilac licence;
- d) uništenje energetskog postrojenja;
- e) na osnovu sudske odluke kojom se proglašava nesolventnost nosioca licence ili sudske odluke kojom se okončava energetska aktivnost zbog izjave o likvidaciji nosioca licence;
- f) kada licencirana energetska aktivnost nije obavljena u periodu dužem od šest meseci, osim kada je prekid aktivnosti odobrila RUE;
- g) kada su ispunjeni uslovi Člana 38;
- h) kao posledica kazne koju RUE izrekne prema Članu 44. ovog Pravilnika.

POGLAVLJE 10 Prenos licence i otuđivanje imovine nosioca licence

Član 40. Zaštita energetskog sistema

Sve odluke u vezi sa izdavanjem, izmenom, povlačenjem ili okončanjem licence mogu da budu donete samo kada je takvim odlukama obezbeđena adekvatna zaštita energetskog sistema.

Član 41.

Prenos licence

- 41.1. Ako nosilac licence zahteva da prenese licencu na drugi entitet, on mora prethodno da dobije odobrenje od RUE za taj prenos. Dok takvo odobrenje ne bude dobijeno, važeći nosilac licence je obavezan da nastavi sa obavljanjem svojih obaveza prema uslovima licence dok RUE ne odobri prenos.
- 41.2. Prenos licence može da odobri RUE samo u slučaju kada podnosilac zahteva ima opravdane razloge za taj prenos i kada:
- a) predloženi primalac licence prihvati da ispunjava sve preostale obaveze važećeg nosioca licence, bilo da one proizilaze iz uslova licence, ovog Pravilnika ili bilo koje druge važeće zakonske regulative;
  - b) predloženi primalac licence ispunjava sve uslove propisane ovim Pravilnikom o licencama i drugom važećom zakonskom regulativom.
- 41.3. Novi nosilac licence mora da dobije licencu ili odobrenje za prenos od RUE pre otpočinjanja aktivnosti.
- 41.4. Postupak prenosa se obavlja na isti način kao i postupak izdavanja licence. RUE odlučuje da li je primalac licence u stanju da ispunjava uslove licence. Važenje licence i sadržaj licence ostaju isti.
- 41.5. Obrazac zahteva za izmenu licence donosi i objavljuje RUE.

Član 42.

Otuđivanje licencirane imovine

- 42.1. Otušivanje od strane nosioca licence materijalne imovine ili aktive koji se koriste pri obavljanju licencirane aktivnosti može da bude izvršeno samo uz prethodnu saglasnost RUE.
- 42.2. Uslovi licence sadrže odredbe u vezi sa odobrenjem potrebnim za otušivanje materijalne imovine ili aktive.

POGLAVLJE 11

Izuzeci

Član 43.

Izuzeci

- 43.1. Licenca nije potrebna za:

- a) proizvodnju električne energije u elektranama čiji kapacitet ne premašuje 5 MW;
  - b) proizvodnju toplotne energije u toplanama čiji kapacitet ne premašuje 1 MW;
  - c) proizvodnju električne ili toplotne energije za sopstvenu potrošnju.
- 43.2. Proizvodnja električne i toplotne energije za sopstvenu potrošnju predstavlja proizvodnju kada je krajnji korisnik energije isto pravno lice koje je i proizvelo tu energiju i kada krajnji korisnik troši najmanje 60% ukupne proizvedene energije.

POGLAVLJE 12

Žalbe i kazne

Član 44.

Kazne koje izriče RUE

- 44.1. Nepridržavanje energetskeg preduzeća zahteva propisanih u ovom Pravilniku predstavlja prekršaj za koji RUE može da izrekne novčanu kaznu nosiocu licence u skladu sa Članom 57. Zakona o energetskeg regulatoru.
- 44.2. Iznos novčane kazne obračunava se shodno Članu 57.2 Zakona o energetskeg regulatoru i bilo kojim drugim važećim odredbama koje usvoji RUE.
- 44.3. Pre izricanja novčane kazne, RUE obaveštava energetskeg preduzeće o prekršaju i pruža mu mogućnost da odgovori u pisanom obliku u roku od četrnaest (14) dana od dana obaveštavanja.
- 44.4. Ako novčana kazna koju je izrekla RUE ne bude odmah plaćena, ili prema rasporedu plaćanja koji je prihvatljiv za RUE, RUE pokreće sudski postupak za naplatu kazne kao građanskog duga.
- 44.5. RUE može da pokrene postupak za oduzimanje izdate licence. Oduzimanje licence je ozbiljna kazna i trebalo bi da bude izrečena tek pošto je nosiocu licence pružena prilika da otkloni bilo koje kršenje i kada su se novčane kazne pokazale neefikasnim ili se smatraju nedovoljnim. Shodno ovim ograničenjima, oduzimanje je dopušteno u sledećim slučajevima:
- a) kada nosilac licence narušava ili krši materijalne uslove ili obaveze licence pri čemu takvo narušavanje i kršenje nije otklonjeno u roku koji je odredila RUE, ili nanosi ozbiljnu štetu kvalitetu, bezbednosti i pouzdanosti usluga koje je dotični nosilac licence bio u obavezi da pruža;
  - b) kada prema mišljenju RUE ili Inspektorata osnovanog u okviru Ministarstva energetike i rudarstva, nosilac licence ne ispunjava adiministrativne zahteve, pri čemu to neispunjavanje nije otklonjeno u roku koji je odredila RUE;
  - c) kada je nosilac licence dostavio materijalno lažne informacije na osnovu kojih je dodeljena licenca.

- 44.6. Kada oduzimanje licence utiče na sigurnost i pouzdanost napajanja energijom, RUE mora da odredi drugog nosioca licence da zaštiti sigurnost napajanja i da upravlja imovinom koja pripada nosiocu licence čija je licenca predmet oduzimanja.

Član 45.
Žalbe na odluke RUE

- 45.1 Svaka odluka od javnog interesa koju je donela RUE mora odmah da bude objavljena na internet stranici RUE i u njenom biltenu.
- 45.2 Na odluku RUE, uključujući odbijanje, može da bude uložena žalba nadležnom sudu u roku od četrnaest (14) dana od dana objavljivanja odluke na internet stranici RUE.

POGLAVLJE 13
Završne i prelazne odredbe

Član 46.
Izmene i dopune Pravilnika

- 46.1. Bilo koji predlog za izmenu ili dopunu ovog Pravilnika mora da bude poslat RUE-u u pisanom obliku, ili može da bude pokrenut od RUE.
- 46.2. Odluku o izmeni ili dopuni licence donosi Bord RUE samo ako je to potrebno zbog daljih ciljeva RUE i ako je to u opštem interesu.
- 46.3. Odluka mora da bude objavljena na internet stranici RUE i kad god je to moguće u dnevnim novinama, televiziji i radiju, najmanje trideset (30) dana pre stupanja na snagu.

Član 47.
Službeni jezik Pravilnika

Ovaj Pravilnik je napisan na albanskom, srpskom i engleskom jeziku. U slučaju nesaglasnosti oko značenja termina, i kada je ta nesaglasnost rezultat prevoda ovog Pravilnika, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Član 48.
Stupanje na snagu i primenljivost

- 48.1. Ovaj pravilnik stupa na snagu trideset (30) dana od dana objavljivanja na internet stranici RUE.

48.2. Odredbe ovog Pravilnika važe za sva energetska preduzeća na Kosovu.

Član 49.
Prelazne odredbe

- 49.1. Sva energetska preduzeća koja posluju u vreme usvajanja ovog Pravilnika moraju da podnesu zahtev za licencu u roku od devedeset (90) dana od dana usvajanja ovog Pravilnika i njegovog objavljivanja na internet stranici RUE.
- 49.2. U slučaju da energetska preduzeća ne ispuni neke kriterijume za dobijanje licence koji su utvrđeni ovim Pravilnikom, i ako postoji realna mogućnost da će u određenom vremenskom periodu podnosilac zahteva moći da ispuni te kriterijume, RUE može da izda uslovnu licencu u skladu sa Članom 33. Zakona o energetske regulatoru.
- 49.3. Uslovi uslovne licence koja je izdata shodno Članu 49.2 moraju da sadrže rok do kojeg nosilac licence mora da dostavi RUE-u svu relevantnu dokumentaciju propisanu ovim Pravilnikom kojom dokazuje ispunjenost zahteva.

Predsedavajući Borda RUE

Član Borda RUE

Član Borda RUE

Član Borda RUE

Član Borda RUE
